

færdes paa Verdenshavet, og det er disse Forbringer, der foranledige stort Dybgaende, meget store Dimensioner og overordentlig store Befestninger. Her er aldeles ikke Tale om noget Skib af denne Natur, men her er Spørgsmaal om et Pantserbatteri, som ikke skulde være forsynet med Master og Seil, og som ved sin Sødygtighed, sit Dybgaende og sine Dimensioner blev holdt i det Væsentligste indenfor de Forbringer, der kunne stilles til et Skib i vore egne og de nærmest tilgrændsende Farvande; og det er paa samme Tid et Skib, som skulde være i Stand til at føre den kraftigste Kanon, som hidtil har vundet Borgerrøst paa Søen, have et Pantser i Forhold dertil og ved sin Maskines Kraft skulde kunne opnaa en nogenlunde betydelig Hurtighed. Det er derfor et Skib, som trods sine begrænsede Dimensioner i flere Henseender vilde være i Stand til at kunne give sig i Kamp med det kraftigste Skib, der hidtil er bygget, ja, det kraftigste Skib, man har sikker Underretning om endnu noget Sted er sat i Bygning. Naar jeg siger: sikker Underretning, er det fordi der endnu kun hersker taagede Forestillinger om et meget stort Skib, der agtes bygget i England; men bortset deraf vilde dette Skib kunne træde op imod et hvilket som helst andet. Det er kun ved at give det et mindre Antal Kanoner og en mindre stor Kulforsyning, og navnlig ved at lade det være aldeles behøvet Master og Seil, at man ser sig i Stand til at kunne bringe Omkostningerne ned til et saadant Minimum, som her er Spørgsmaal om. Nu vil man vel kunne sige, at ogsaa mindre Pantserfibe maatte kunne være nyttige for vore Forhold, og det være langt fra mig at erklære, at Pantserfibe, som havde mindre kraftige Kanoner og mindre Pantserstyrke, vilde være unyttige. Men en anden Ting er, at da man stadig maa have disse Pantserfibe i et mindre Antal, er det af Bigtighed for os, at de enkelte større Pantserfibe, vi besidde, virkelig have en betydelig Kraft baade i offensiv og defensiv Retning. Man vil nemlig i alle Sømagters Flaader finde et stort Antal af svage Pantserfibe, og de ville altfaa i Tilfælde af Krig, naar vi kun besidde Pantserfibe af lignende Art, være i Stand til at overskøje os og sætte os ud af Stand til at yde noget forlænget Forsvar, hvor imod disse Magter maatte, hvis vi vare i Besiddelse af enkelte Skibe af kraftig Natur, og som vare i Stand til at kæmpe imod de største og kraftigste Skibe, blive nødfagede til at ophjude større Kræfter for at kunne kæmpe imod os, og at tvinge dertil er dog stadig et Forsvars Hovedhensigt. Man maa ogsaa angaaende Beskaffenheden af de Skibe, som skulle danne Kernen i vor Flaade, se hen til Beskaffenheden af hele vort Land, som just er af den Art, at det er af største Bigtighed for os at besidde Midler til at holde vore Farvande aabne for derved at sikre Kommunikationen mellem de adskilte Landsdele og derved gjøre det muligt at

bringe den Forsvarsstyrke paa Landjorden, som vi maatte være i Besiddelse af, hen paa de Steder, som vare mest truede. Hvad endelig det tredje Punkt angaar, at man ved saadanne Skibe forudsatte Fæstninger, hvortil de kunde støtte sig — jeg veed ikke rettere, end at den ærede Landsthingsmand gif saa vidt, at han mente, at man ikke burde begynde Bygningen af saadanne større Pantserfibe, inden vi vare i Besiddelse af Fæstningsværker — vil jeg bemærke, at det dog er klart, at, hvis man vil opsætte et bygge Skibe, indtil man har Fæstningsværker og lade Fæstningsværkerne vente indtil man har Skibe, vil Enden blive, at det hele Forsvarsvæsen i alle Retninger vil fuldstændig forfalde. Men det kan heller ikke være Meningen. Vi have dog bestandig stræbt at holde vort Søværn oppe paa et for Landets Forhold passende Højdepunkt. Vi have tidligere besiddet Skibe af Træ, forsynede med Master og Seil og med et stort Antal Kanoner, og som behøvede en stor Besætning; disse Skibe vare oplagte i Havnen, og det vilde altid tage forholdsvis lang Tid at faae dem rustede. Men ved Pantserfibe er Forholdet anderledes. Disse Skibe ville være tilstede i et mindre Antal, de ville behøve en mindre Besætning og en Besætning af en anden Kvalitet, idet de ikke kræve saa mange Søfolk, og for det Andet kunne disse Skibe paa Grund af det Materiale, hvoraf de ere forfærdigede, ligge fuldt krigsberebte; de kunne ligge med deres Kanoner ombord, med deres fuldstændige Inventarium tilstede, kort sagt med Alt i Orden, saaledes, at de blot behøve at forsynes med Kul for i Løbet af overordentlig kort Tid at være fuldstændig kampberedte. Det er klart, at saadanne Skibe ville være langt bedre i Stand til, om jeg saa maa sige, at hytte sig og Landet, end de Skibe, hvoraf man tidligere sammensatte sin Sømagt. Det er disse Bemærkninger, jeg har villet tillade mig at fremsætte lige over for, hvad den ærede Landsthingsmand har bemærket.

Fischer: Der er somme Menneker, hvem det er meget vanskeligt at gjøre tilpas. Nu have vi i en hel Række af Aar hørt stadige Klager over, at Rigsdagen aldrig fik nogen Ende; Forsaaret kom og det begyndte at nærme sig derhen, at Sommeren skulde gaa med; Rigsdagens Samlinger maatte dog endelig en Gang blive kortere, man maatte se at finde Midler dertil ad en eller anden Veie. Saaledes har det lydt tidligere. Nu er det da endelig kommet dertil, at der gjøres store Anstrengelser for om muligt at hidføre en Slutning af Rigsdagen indenfor en passende Grænsje. Saa er man vel tilfreds? Nei, ingenlunde; vi hørte det igaar. Saa begynde Klagerne og det lydelige Klager over det Hastværk, man nu har faaet, og dette Hastværk udlægger man saa atter som et besynderligt Tryk, der skulde hvile over Rigsdagen og da navnlig over Landsthinget.